

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมเรื่องคู่มือมนุษย์ของพุทธทาสภิกขุ

ผู้วิจัย : พระประสิทธิ์ ปภาธโร (เวชกุลสันติ)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร. น.ธ. เอก, ป.ธ. ๖, พธ.บ., ศศ. ม.,
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

: ผศ.รังษี สุทนดี ป.ธ. ๘, พธ.ม. (พระพุทธศาสนา).

วันสำเร็จการศึกษา ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ (๑) เพื่อศึกษาอัตชีวประวัติและผลงานด้านวรรณกรรมของพุทธทาสภิกขุ (๒) เพื่อศึกษาหลักธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องคู่มือมนุษย์ของพุทธทาสภิกขุ (๓) เพื่อศึกษาคุณค่าและอิทธิพลของวรรณกรรมเรื่องคู่มือมนุษย์ที่มีต่อการพัฒนามนุษย์ในสังคมไทย

จากผลการวิจัยพบว่า ในพระพุทธศาสนาเถรวาทเมืองไทย มีบุคคลสำคัญท่านหนึ่งชื่อว่า “พุทธทาสภิกขุ” ผู้ได้ศึกษาในระดับนักธรรมเอกและเปรียญธรรม ๓ ประโยค ท่านพักอยู่ในโบสถ์หรือวัดร้างตระพังจิก ซึ่งต่อมาเรียกชื่อว่าสวนโมกข์ ท่านพุทธทาสภิกขุตั้งใจศึกษาค้นคว้าพระไตรปิฎกด้วยความตั้งใจ แล้วนำผลการศึกษาปฏิบัติมาเขียนเป็นบทความทางพระพุทธศาสนา เพื่อเอามาสอนประชาชน ผลงานวรรณกรรม ต่อมาผลงานวรรณกรรมของท่านพุทธทาสภิกขุ คือ “ตามรอยพระอรหันต์” พุทธทาสจึงถือกำเนิดขึ้นเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๔๙๕ จากหนังสือเล่มนี้ ซึ่งเป็นวรรณกรรมหลักที่มีความสำคัญต่อจิตใจของมนุษย์ มีเป้าหมายมุ่งตรงไปที่การพัฒนาคน ด้วยผลงานและชื่อเสียงด้านวรรณกรรม ในยุคหลังท่านพุทธทาสจึงได้รับรางวัลจากองค์การยูเนสโก ยิ่งกว่านั้นมีคนจำนวนมากทำการศึกษาวิจัยงานของท่าน จากงานวิจัยพบว่า งานวรรณกรรมของท่านพุทธทาสภิกขุดีมาก และน่าสนใจจำนวนมาก

จากหลักธรรมในวรรณกรรม “คู่มือมนุษย์” ซึ่งเป็นที่นิยมกันมาก และได้รับการยกย่องว่าเป็นหนังสือที่ดีที่สุดในบรรดาวรรณกรรมธรรมะที่แพร่หลายอยู่ในปัจจุบันนี้ หลักธรรมที่ท่านพุทธทาสภิกขุนำมาใช้อบรมคณะผู้พิพากษา เป็นหลักธรรมที่เป็นแก่นสำคัญแห่งพระพุทธศาสนา ท่านพุทธทาสได้บรรยายธรรมอบรมผู้พิพากษาทั้งหลายตั้งแต่ชั้นศีลธรรมและชั้นปรมัตถ์ธรรม ซึ่งผู้พิพากษาทั้งหลายต้องรู้ เพราะว่าเป็นผู้พิทักษ์ความเป็นธรรม นอกจากนี้ผู้พิพากษายังต้องมีคุณธรรมสูงมาพัฒนาชีวิต เป็นตัวอย่างบุคคลที่ดีในสังคม เพราะอุดมคติของผู้

พิพากษาคือความเป็นธรรม ผู้พิพากษาทั้งหลายมีวิธีการแก้ปัญหาตามคำสอนในพระพุทธศาสนา หลักธรรมที่ท่านพุทธทาสภิกขุนำมาสอนได้แก่ อริยสัจ ๔ ไตรลักษณ์ อูปาทานสี่ ไตรสิกขา เบญจขันธ์ หลักธรรมทั้งหมดของพุทธทาสภิกขุที่นำมาสอนครอบคลุม ทั้งปริยัติ ปฏิบัติ และ ปฏิเวธ

คุณค่าและอิทธิพลงานวรรณกรรมเรื่องคู่มือมนุษย์ เป็นหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนาเป็นสากล วรรณกรรมที่กล่าวถึง และมีผลต่อการพัฒนามนุษย์ในสังคมไทย และเป็นแนวทางแก้ปัญหาได้ทุกระดับชั้น เพราะว่าธรรมเหล่านั้นเป็นสิ่งที่รับรองความประเสริฐของมนุษย์ และสามารถนำมาประยุกต์แก้ปัญหาชีวิตประจำวัน ซึ่งทำให้เกิดความมั่นคงขึ้น เข้าใจสภาพปัญหาชีวิต และทำให้คนเข้าใจหลักในการฝึกชีวิตตนเองและสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

Thesis Title : An Analytical Study of Literary Work Entitled
The Handbook for Mankind of Buddhadasa Bhikkhu

Researcher : Phra Prasit Papatharo (Vetchagunsunti)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Pramaha Hansa Dhammhaso, Assoc. Prof. Dr., Pali VI,
B.A, M.A, Ph.D.

: Asst. Prof. Rangsi Suthon , Pali IX, M.A. (Buddhist Studies)

Date of Graduation : March 29, 2013

ABSTRACT

This thesis is of 3 objective namely : (1) To study the personal biography and the outcome of the literary works written by Buddhadasa Bhikkhu (2) To study the Doctrinal principles appearing in the literary works called Human Being's Handbook written by Venerable Buddhadasa Bhikkhu (3) To study the value and the influence of Literary works called Human Being's Handbook Developing the Human beings in Thai societies.

From the research it is found that in Theravada Buddhism in Thailand, There is the most important person called Buddhadasa Bhikkhu who had Studied Nakdham Ek and Pali 3. He stayed in the Uposatha Hall in Wat Rang – Tapancik, later on called Suan Mokka. He studied the Tripitaka with good attention and brought the result of the conception to write as the Buddhist articles used in his teachings to the people. After that, his literary works were called the Following of the Way given by Arahantas From this book, it is found that Venerable Buddhadasa was born in August, 2475 B.E. After that there was a set of literary works called “Dhammaghosachan” which was the main literature toward the human beings' minds. Moreover, this literature aims to develop the human beings. With Venerable Buddhadasa's famous name about the literature at later age, He received the reward From the UNESCO. Moreover, there were many people studying and researching about his works From the research, it is found that Venerable Buddhadasa Bhikkhu, literature works were so valuable and much interesting.

The Doctrinal principle in literary works, which one the human Beings' handbooks which were appreciate by many people were praised as the best books among the doctrinal literary works spread widely at the present time. The Doctrinal principles that Venerable Buddhadasa Bhikkhus brought to be used in training the groups of the judges were the most important Doctrinal principles in Buddhism. Venerable Buddhadasa Bhikkhu explained the doctrines in training the judges from the state of Sila Dhamma to Paramattha Dhamma which the judges must know because they must Dhamma. Besides, the judges must have high moralities to develop the lives and must be the exemplary persons, because the judges must rose idealism in the state of the justice. All the judges have the ways of solving the problem according to the teaching in Buddhism .The Doctrinal principles taught by ven Buddadasa Bhikkhu were: the Four Noble Truths, The There Characteristics, the Four Attachments, the Threefold Learnings and the Five Aggregates. All the Doctrinal principles brought to be taught by Venerable Buddadasa Bhikkhu cover all Pariyathi, Patpathi and Pativeda.

The value and influence of the literary works called the human beings handbooks are the universal principles in Buddhist teachings.

The said literature is of the result of the development by the human beings and is the way in solving the problem at every level ,because these doctrines confirm the human beings, behaviors and can applied to the solution of the daily problems the fact of which causes the stability to arise, causes the human beings to understand the state of life, causes the people to understand the principles of training themselves to able to live together happily by knowing themselves.